

Przedmiot: METODY SPECJALNE FIZJOTERAPII

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Podstaw Fizjoterapii
Nazwa przedmiotu	METODY SPECJALNE FIZJOTERAPII
Kod przedmiotu	FV-56
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	5-letnie Jednolite studia magisterskie
Rok studiów	III
Semestr	5, 6
Liczba punktów ECTS	8
Imiona i nazwiska wykładowców	dr Paweł Targosiński - pawel.targosinski@awf.edu.pl mgr Jacek Mańka - jacek.manka@awf.edu.pl dr Tomasz Marciniak - tomasz.marciniak.awf@gmail.com dr Emilia Dadura - e.dadura@awf.edu.pl dr Jan Sznajder – jan.sznajder@awf.edu.pl dr Bartosz Wysoczański – bartosz.wysoczański@awf.edu.pl dr hab. Agnieszka Stępień – agnieszka.stepien@awf.edu.pl dr Jolanta Stębowska – jolanta.stepowska@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	FIZJOTERAPIA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: Anatomia prawidłowa człowieka, Podstawy kinezylogii, Fizjologia człowieka, Anatomia palpacyjna, Patologia ogólna, Kinezyterapia.

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawami wybranych współczesnych metod fizjoterapii i możliwościami ich zastosowań w praktyce klinicznej.
C2	Znajomość wskazań oraz przeciwwskazań do zastosowania wybranych metod fizjoterapii.
C3	Umiejętność rozpoznania i wykonania podstawowych technik stosowanych w wybranych metodach fizjoterapeutycznych.
C4	Opanowanie podstawowej nomenklatury stosowanej w praktyce wybranych metod fizjoterapeutycznych.
C5	Umiejętność oceny aparatu układu mięśniowo-szkieletowego według wybranych metod fizjoterapeutycznych.
C6	Znajomość, badanie i leczenie wybranych patologii w świetle poznanych specjalnych metod fizjoterapii.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu			
Efekt uczenia się - standard	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
O.W1 Zna i rozumie problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych; C.W6 Zna i rozumie teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych; C.W7 Zna i rozumie teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	1. Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu anatomii funkcjonalnej, szczególnie układu mięśniowo-szkieletowego 2. Zna etapy rozwoju człowieka, ich zaburzenia, od noworodka do starości	C1, C2, C5, C6	P7SM_WG
O.W2 Zna i rozumie problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki medyczne w tym etiologię,	3. Potrafi określić właściwości biomechaniczne i biofizyczne poszczególnych tkanek, i komórek w aspekcie	C1, C2, C3, C5, C6	P7SM_WG

patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób;	czynników, która na nie działają		
O.W6 Zna i rozumie wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii; C.W5 Zna i rozumie zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta; C.W8 Zna i rozumie wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	4. Jest w stanie określić kiedy i jakie działania terapeutyczne należy podjąć w danej jednostce chorobowej	C1, C2, C5, C6	P7SM_WG P7SM_WK
O.W7 Zna i rozumie zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych;	5. Zna środki, metody i techniki terapeutyczne charakterystyczne dla metod specjalnych 6. Umie je odpowiednio dobrać dla danego pacjenta i schorzenia	C1, C2, C3, C5, C6	P7SM_WG P7SM_WK
O.W10 Zna i rozumie zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego efektów – w stopniu zaawansowanym; C.W2 Zna i rozumie mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem; C.W4 Zna i rozumie metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego	7. Rozumie zależności przyczynowo-skutkowe procesów patologicznych 8. Potrafi wykonać badanie pacjenta na potrzeby fizjoterapii uwzględniając przy tym specyfikę wybranych metod fizjoterapeutycznych. 9. Potrafi weryfikować efekty swojej pracy w zakresie działań wybranych metod fizjoterapeutycznych.	C1, C2, C3, C5, C6	P7SM_WG P7SM_WK

aktywności w różnych stanach chorobowych;			
Umiejętności			
O.U1 Potrafi wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii; C.U6 Potrafi dobrać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego; C.U8 Potrafi zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii; C.U9 Potrafi obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;	10. Posiada zaawansowane umiejętności manualne 11. Zna podstawowe techniki charakterystyczne dla każdej z metod specjalnych	C3, C5, C6	P7SM_UW
O.U2 Potrafi interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki; C.U2 Potrafi wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;	12. Jest w stanie prawidłowo wykonać badanie pacjenta	C5, C6	P7SM_UW
O.U4 Potrafi kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego;	13. Ewaluuje efekty prowadzonej terapii	C5, C6	P7SM_UW P7SM_UK
O.U8 Potrafi wykazać wysoką sprawność fizyczną niezbędną do poprawnego demonstrowania i wykonywania zabiegów z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz	14. Umie przenieść wiedzę teoretyczną na grunt pracy praktycznej z pacjentem 15. Ma przygotowanie motoryczne niezbędne do przyszłej pracy zawodowej	C1, C2, C3, C4, C6	P7SM_UW

stosowania metod specjalnych u osób z różnymi chorobami, dysfunkcjami oraz z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności; C.U10 Potrafi wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;			
O.U9 Potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy;	16. Jest w stanie weryfikować jakość szkoleń dostępnych na rynku pod kątem swojej pracy zawodowej	C1, C6	P7SM_UU
Kompetencje społeczne			
O.K5 Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	17. Umie łączyć wiedzę z różnych dyscyplin naukowych 18. Potrafi patrzeć na pacjenta holistycznie, w razie konieczności uwzględniając potrzebę odesłania pacjenta do innego specjalisty	C1, C4, C6	P7SM_KK
O.K6 Jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	19. Śledzi doniesienia naukowe na temat stosowania i efektów leczenia różnych metod fizjoterapeutycznych	C1, C6	P7SM_KK P7SM_KR
O.K9 Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	20. Potrafi korzystać z technik terapeutycznych w zgodzie z obowiązującymi zasadami BHP (ergonomia, wykorzystanie sprzętu, higiena miejsca pracy)	C1, C3	P7SM_KK P7SM_KR

III. Treści programowe

Treści programowe			
Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych	Odniesienia do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Definicja PNF, Historia PNF na świecie i w Polsce, Neurofizjologiczne podstawy PNF - sumowanie czasowe i przestrzenne bodźców (prawa	O.W2./3 O.W6./4 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6

	Sherringtona). Specyfika PNF – metoda a koncepcja, filozofia PNF. Zasady główne koncepcji PNF. Wprowadzenie pojęcia wzorca ruchowego.	C.W6./1,2 C.W7./1, 2 C.W8./4 O.K9./20	
TP2	Fazy kontroli motorycznej. Techniki i podział technik w koncepcji PNF. Cele i zasady ich stosowania. Zastosowanie technik w poszczególnych problemach funkcjonalnych. Wybrane techniki PNF dla wzorców łopatki.	O.W6./4 O.W10./7, 8, 9 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.U2./12 C.W5./4 C.W6./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP3	Wybrane techniki PNF dla wzorców miednicy. Analiza funkcjonalna poszczególnych wzorców, kombinacje wzorców łopatki i miednicy.	O.W6./4 O.W7./5, 6 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP4	Praca na macie. Zasady ogólne w odniesieniu do filozofii PNF oraz strategia postępowania. Przechodzenie z pozycji niższych do wyższych. Analiza aktywności mięśniowej w pracy na macie.	O.W7./5, 6 O.W6./4 C.W7./1, 2 C.W8./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP 5	Podstawy teoretyczne metody PNF w pediatrii – wskazania, przeciwwskazania, możliwości zastosowania i ograniczenia.	O.W6./4 O.W10./7, 8, 9 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.U2./12 C.W5./4 C.W6./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP 6	Podstawy teoretyczne metody PNF w pediatrii - analiza wzorców ruchowych u dzieci z różnymi dysfunkcjami układu nerwowego, mięśniowego i kostno-stawowego. cz.1	O.W7./5, 6 O.W6./4 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP 7	Podstawy teoretyczne metody PNF w pediatrii - analiza wzorców ruchowych u dzieci z różnymi dysfunkcjami układu nerwowego, mięśniowego i kostno-stawowego. cz.2	O.W7./5, 6 O.W6./4 C.W7./1, 2 C.W8./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP8	Wprowadzenie do problematyki wad postawy, rozwój postawy ciała, kontrola posturalna i ocena postawy ciała w kontekście metody PNF.	O.W1./1, 2 O.W10./7, 8, 9 C.W4./7, 8, 9	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP9	Metoda Trójwymiarowej terapii skolioz wg K. Schroth - historia powstania i główne założenia koncepcji.	O.W7./5, 6 O.U9./16 C.W8./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP10	Metoda Trójwymiarowej terapii skolioz wg K. Schroth - klasyfikacja skolioz oraz diagnostyka pacjenta ze skoliozą	O.W7./5, 6 O.W10./7, 8, 9 C.W4./7, 8, 9	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP11	Metoda Trójwymiarowej terapii skolioz wg K. Schroth - specyficzne nazewnictwo, cele i metodyka terapii	O.W6./4 O.W7./5, 6 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6

TP12	Metoda Mechanicznego Diagnozowania i Terapii (MDT) - rys historyczny; główne zasady i charakterystyczne cele metody.	O.W6./4 O.K5./17, 18 C.W2./7, 8, 9 C.W7./1, 2 C.W8./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP13	Metoda MDT - czynniki predysponujące do wystąpienia zespołów bólowych kręgosłupa (ZBK); podział kliniczny ZBK wg metody MDT.	O.U2./12 C.W7./1, 2 C.U2./12	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP14	Metoda MDT - Leczenie zespołu posturalnego, dysfunkcyjnego, strukturalnego	O.W7./5, 6 C.W5./4 C.U8./10, 11	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP15	Metoda MDT - poważne patologie kręgosłupa; profilaktyka ZBK.	C.W8./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP16	Terapia Manualna według Międzynarodowej Akademii Medycyny Ortopedycznej (IAOM) – semiologia, badanie, diagnostyka różnicowa, sygnały ostrzegawcze, wskazania i przeciwwskazania do podjęcia terapii pacjenta z konfliktem podbarkowym.	O.W6./4 O.W7./5, 6 C.W7./1, 2 O.U9./16 C.U8./10, 11 O.K5./17, 18 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP17	Terapia Manualna według Międzynarodowej Akademii Medycyny Ortopedycznej (IAOM) – semiologia, badanie, diagnostyka różnicowa, sygnały ostrzegawcze, wskazania i przeciwwskazania do podjęcia terapii pacjenta z konfliktem panewkowo-udowym (FAI).	O.W6./4 O.W7./5, 6 C.W7./1, 2 O.U9./16 C.U8./10, 11 O.K5./17, 18 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP18	Terapia Manualna według Międzynarodowej Akademii Medycyny Ortopedycznej (IAOM) – semiologia, badanie, diagnostyka różnicowa, sygnały ostrzegawcze, wskazania i przeciwwskazania do podjęcia terapii pacjenta z górnym otworem klatki piersiowej (TOS).	O.W6./4 O.W7./5, 6 C.W7./1, 2 O.W10./7, 8, 9 O.U9./16 C.U8./10, 11 O.K5./17, 18 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP19	Wprowadzenie do leczenia tkanek miękkich: zjawisko tensegracji, charakterystyka tkanki łącznej i powięzi w aspekcie anatomii funkcjonalnej, biomechaniki, biofizyki i biochemii.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP20	Wybrane metody leczenia tkanek miękkich: Techniki energii mięśniowej, punkty spustowe, pozycyjne rozluźnianie, mięśniowo-powięziowe rozluźnianie.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP21	Łańcuchy mięśniowo-powięziowo-stawowe: Anatomy Trains - rys historyczny, rodzaje łańcuchów, główne zasady terapii.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6

TP22	Łącuchy mięśniowo-powięziowo-stawowe: Anatomy Trains - główne zasady terapii.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP23	Łącuchy mięśniowo-powięziowo-stawowe: GDS - rys historyczny, rodzaje łańcuchów, główne zasady terapii. cz.1	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP24	Łącuchy mięśniowo-powięziowo-stawowe: GDS - rys historyczny, rodzaje łańcuchów, główne zasady terapii. cz.2	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP25	FDM - Fascial Distorsion Model - rys historyczny, rodzaje zaburzeń powięzi, zasady terapii.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP26	Manipulacje powięziowe wg. L. Stecco – rys historyczny, główne założenia, jednostki mięśniowo-powięziowe, centra koordynacji i percepcji.	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP27	Manipulacje powięziowe wg. L. Stecco – sekwencje mięśniowo-powięziowe, zasady terapii. Manipulacje powięziowe wg. L. Stecco – manipulacje wisceralne	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP28	O koncepcji NDT Bobath: rys historyczny, założenia, zasady i podstawy koncepcji, podejście biopsychospołeczne w terapii	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP29	Prawidłowy rozwój ruchowy człowieka, główne wzorce nieprawidłowe, czerwone flagi – na bazie NDT Bobath	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP30	NDT Bobath - Obserwacja i analiza dziecka, określenie celu terapii, podstawowe skale funkcjonalne w MPD i ich interpretacja, zaopatrzenie ortopedyczne pacjenta pediatrycznego	O.W1./1, 2 O.W2./3 O.W6./4 C.W7./1, 2	C1, C2, C3, C4, C5, C6
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			
TP2-1	Instruktaż odnośnie zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas zajęć. Pokaz i analiza irracji. Nauka prawidłowego chwytu. Ergonomia pracy z ciałem własnym i pacjenta. Właściwe określanie diagonalnych i umiejętność ich lokalizacji w przestrzeni. Odpowiednie dawkowanie oporu (siła, kierunek, czas).	O.W6./4 O.U1./10, 11 O.U2./12 C.U10./14, 15 O.K9./20	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-2	Nauka wzorców łopatki i ich praktyczna analiza funkcjonalna. Realizacja wzorców w aktywnościach dnia codziennego. Zadania	O.W6./4 O.W10./7, 8, 9 O.U1./10, 11	C1, C2, C3, C4, C5, C6

	kliniczne – rozwiązywanie problemu funkcjonalnego pacjenta w oparciu o poznane wzorce. Techniki PNF: rytmiczne pobudzanie ruchu, odtwarzanie.	O.U2./12 O.U9./16 C.U2./12	
TP2-3	Nauka wzorców miednicy i ich praktyczna analiza funkcjonalna. Realizacja wzorców w aktywnościach dnia codziennego. Zadania kliniczne – rozwiązywanie problemu funkcjonalnego pacjenta w oparciu o poznane wzorce. Jednoczesne zastosowanie wzorca łopatki i miednicy. Techniki PNF: kombinacja skurczów izotonicznych, dynamiczna zwrotność ciąguła.	O.W7./5, 6 O.W6./4 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.U9./16 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.U2./12 C.U8./10, 11	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-4	Irradiacja w pracy na stole rehabilitacyjnym i na macie – praca pośrednia a bezpośrednia. Zmiany pozycji z wykorzystaniem wzorców łopatki i miednicy (na stole rehabilitacyjnym i macie). Praktyczne zastosowanie faz kontroli motorycznej. Techniki stabilizacyjne w metodzie PNF: stabilizacja rytmiczna, stabilizacja zwrotna.	O.W7./5, 6 O.W6./4 O.U4./13 O.U8./14, 15 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U6./10, 11 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2- 5	Badanie i terapia metodą PNF dzieci z uszkodzeniem ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Pokaz wybranych technik i wzorców.	O.W6./4 O.W10./7, 8, 9 O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U9./16 C.U2./12	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2 - 6	Badanie i terapia metodą PNF dzieci z chorobami nerwowo-mięśniowymi. Pokaz wybranych technik i wzorców.	O.W7./5, 6 O.W6./4 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.U9./16 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.U2./12 C.U8./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2 - 7	Badanie i terapia metodą PNF dzieci z dysfunkcjami narządu ruchu. Pokaz wybranych technik i wzorców.	O.W7./5, 6 O.W6./4 O.U4./13 O.U8./14, 15 C.W7./1,2 C.W8./4 C.U6./10, 11 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6

TP2-8	Badanie pacjenta z wadą postawy. Wykorzystanie elementów koncepcji PNF do terapii pacjenta z hiperlordozą w odcinku lędźwiowym, hiperkifozą w odcinku piersiowym oraz ze zniesionymi krzywiznami kręgosłupa w płaszczyźnie strzałkowej: wzorce łopatki i miednicy, stymulacja oddychania, techniki rytmicznego pobudzania ruchu, kombinacji skurczów izotonicznych, stabilizacji zwrotnej, rytmicznej stabilizacji oraz odtwarzania.	O.W10./7, 8, 9 O.W6./4 O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.K5./17, 18 C.U6./10, 11 C.U8./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-9	Badanie pacjenta ze skoliozą idiopatyczną. Rysowanie szkiców ćwiczeń dla różnych wzorców skoliozy wg K Schroth. Nauka oddechu korekcyjnego. Pozycje korekcyjne.	O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.K5./17, 18 C.W5./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-10	Budowanie, wykonywanie i stopniowanie trudności ćwiczeń dla wzorca 3B i 4B skoliozy wg K. Schroth	O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.K5./17, 18 C.W5./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-11	Budowanie, wykonywanie i stopniowanie trudności ćwiczeń dla wzorca 3BH, 4BH oraz wzorca sagitalnego wg K. Schroth. Chwyty manipulacyjne.	O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.K5./17, 18 C.W5./4	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-12	Analiza karty badania wg metody MDT.	O.W6./5, 6 C.W7./1, 2 C.U2./12	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-13	Analiza karty badania wg metody MDT - zespół posturalny, dysfunkcyjny, strukturalny.	O.W7./5, 6 O.U2./12 C.W7./1, 2 C.U2./12 C.U8./10, 11	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-14	Procedury terapeutyczne wykorzystywane w metodzie MDT.	O.W7./5, 6 O.U1./10, 11 C.W7./1, 2 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-15	Zastosowanie odpowiednich procedur terapeutycznych w leczeniu zespołów klinicznych wg metody MDT.	O.W6./4 O.U1./10, 11 O.U4./13 O.K5./17, 18 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U8./10, 11 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6

TP2-16	Badanie podstawowe i terapia kręgosłupa szyjnego – praktyczne wykonanie i interpretacja. Kwalifikacja pacjenta do zabiegu manualnego. Pogłębione badanie neurologiczne, ortopedyczne oraz manualne. Odnajdowanie sygnałów ostrzegawczych. cz.1	O.W10./7, 8, 9 O.U2./12 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.K5./17, 18 O.K6./19 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-17	Badanie podstawowe i terapia kręgosłupa piersiowego – praktyczne wykonanie i interpretacja. Kwalifikacja pacjenta do zabiegu manualnego. Pogłębione badanie neurologiczne, ortopedyczne oraz manualne. Odnajdowanie sygnałów ostrzegawczych. cz.2	O.W10./7, 8, 9 O.U2./12 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.K5./17, 18 O.K6./19 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-18	Badanie podstawowe i terapia stawów krzyżowo-biodrowych – praktyczne wykonanie i interpretacja. Kwalifikacja pacjenta do zabiegu manualnego. Pogłębione badanie neurologiczne, ortopedyczne oraz manualne. Odnajdowanie sygnałów ostrzegawczych.	O.W10./7, 8, 9 O.U2./12 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.K5./17, 18 O.K6./19 C.U10./14, 15	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-19	Zastosowanie technik tkanek miękkich w wybranych dysfunkcjach narządu ruchu: relaksacja poizometryczna, techniki energii mięśni, punkty spustowe	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-20	Zastosowanie technik tkanek miękkich w wybranych dysfunkcjach narządu ruchu: mięśniowo-powięziowe rozluźnianie, pozycyjne rozluźnianie	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-21	Zastosowanie technik mięśniowo-powięziowego rozluźniania w oparciu o Metodę Anatomii Trains: Taśma Tylina.	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-22	Zastosowanie technik mięśniowo-powięziowego rozluźniania w oparciu o Metodę GDS: łańcuch Przednio-przyśrodkowy (AM).	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-23	Leczenie wybranych zaburzeń powięzi pasmowej (pasmo spustowe- TB, odkształcenie ciągłe – CD)	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11	C1, C2, C3, C4, C5, C6

	i zwojowej (odkształcenie cylindryczne – CYD) w oparciu o Metodę FDM	C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	
TP2-24	Główne zasady leczenia Manipulacji Powięziowych, karta badania pacjenta	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-25	Wybrane sekwencje mięśniowo-powięziowe, leczenie, centra koordynacji	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-26	Wybrane spirale mięśniowo-powięziowe, leczenie, centra fuzyjne	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-27	Zastosowanie technik mięśniowo-powięziowego rozluźniania w oparciu o Metodę Anatomii Trains: Taśma Powierzchnowa Przednia. Manipulacje powięziowe – manipulacje wisceralne.	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-28	NDT Bobath - Prawidłowy rozwój ruchowy człowieka w praktyce	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-29	Przyjazna pielęgnacja noworodków (handling) na - bazie NDT Bobath	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6
TP2-30	NDT Bobath - Pozycja wyjściowa a kontrola postawy ciała (zależności cel terapii-możliwości dziecka- pozycja wyjściowa)	O.U1./10, 11 O.U8./14, 15 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15 O.K6./19	C1, C2, C3, C4, C5, C6

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych
Wykład TP1/1-30	Wykład informacyjny, prelekcja, opis, objaśnienie, anegdota, film	O.W1./1, 2 O.W6./4 O.W7./5, 6 O.W10./7, 8, 9 O.U2./12 O.U4./13 O.U9./16 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.K9./20 CW2./7, 8, 9 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U2./12 C.U8./10, 11
Ćwiczenia TP2/1-30	Pokaz ,pokaz czynności, pokaz z objaśnieniem, instruktaż, ćwiczenia utrwalające	O.W6./4 O.W7./5, 6 O.W10./ 7, 8, 9 O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.U9./16 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.K9./20 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U2./12 C.U6./10, 11 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15
Środki dydaktyczne: 1. Komputer, Rzutnik multimedialny, Prezentacje tematyczne, Skrypty dla studentów, modele anatomiczne,		

Metody i kryteria oceniania		
Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
O.W1./1, 2 O.W6./4 O.W7./5, 6 O.W10./7, 8, 9 O.U2./12 O.U4./13 O.U9./16 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.K9./20 CW2./7, 8, 9 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U2./12 C.U8./10, 11	TP1/ 1-30	Ocena pracy studenta sformułowana przez zespół nauczycieli prowadzących przedmiot. Obecność na wykładach i ćwiczeniach praktycznych. Testy cząstkowe zamknięte prawda-fałsz dotyczące poszczególnych przedstawianych metod fizjoterapii. Zaliczenie ćwiczeń na ocenę na podstawie punktów uzyskanych podczas zaliczeń cząstkowych – w sumie z czterech bloków tematycznych, zalicza minimum 63 punkty na 80 możliwych. Test końcowy podsumowujący, po drugim semestrze zajęć (sem. 6), zamknięty prawda-fałsz. Test zawiera pytania dotyczące wszystkich metod fizjoterapii przedstawianych podczas wykładów i ćwiczeń w obydwu semestrach zajęć – zalicza minimum 68%.
O.W6./4 O.W7./5, 6 O.W10./ 7, 8, 9 O.U1./10, 11 O.U2./12 O.U4./13 O.U8./14, 15 O.U9./16 O.K5./17, 18 O.K6./19 O.K9./20 C.W4./7, 8, 9 C.W5./4 C.W6./1, 2 C.W7./1, 2 C.W8./4 C.U2./12 C.U6./10, 11 C.U8./10, 11 C.U9./10, 11 C.U10./14, 15	TP2/1-30	

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

Literatura obowiązkowa:

1. Borkowska M. Uwarunkowania rozwoju ruchowego i jego zaburzeń w mózgowym porażeniu dziecięcym. wyd 2. Warszawa: Wydawnictwo Zaulek; 2001
2. Borkowska M i wsp. Dziecko niepełnosprawne ruchowo. Część 2. Warszawa: Wyd. Szkolne i Pedagogiczne; 1997.
3. Borkowska M. Szwiling Z. Metoda NDT- Bobath. Poradnik dla rodziców. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL; 2011
4. Einspieler Ch. et al. Prechtl's method on the qualitative assessment of general movements in preterm, term and young infants. London: Mac Keith Press; 2004.
5. Forssberg H. Neural control of human motor development. Curr Opin Neurobiol 1999 9:676-682.
6. Grillner S. Bridging the gap-from ion channels to networks and behaviour. Curr Opin Neurobiol 1999 9:663-669.
7. Kułakowska Z. Wczesne uszkodzenie dojrzewającego mózgu. Lublin: Wydawnictwo Folium; 2003.
8. Matyja M. Domagalska M., Podstawy usprawniania neurorozwojowego wg Berty i Karela Bobathów. Katowice: Śląska Akademia Medyczna; 2005.
9. L. Chaitow: "Techniki energii mięśniowej", Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
10. L. Chaitow: „Techniki rozluźnienia pozycyjnego”, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
11. T. W. Myers: „Taśmy Anatomiczne. Meridiany Mięśniowo-Powięziowe dla Terapeutów Manualnych i Specjalistów Leczenia Ruchem”, dbpublishing, Warszawa 2010
12. R. L. Schultz: „Nieskończona sieć. Anatomia powięzi w działaniu”, Virgo, Wydanie I, Warszawa 2009
13. P. Richter, E. Hebgen : " Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo-powięziowe w osteopatii i terapii manualnej", wyd. Galaktyka, Łódź 2010
14. L. Stecco „Manipulacja powięzi w zespołach bólowych układu ruchu”, Wydawnictwo ODNOWA, Szczecin 2010
15. Ph. Campignon: „Les Chaines Musculaires et Articulaires Methode G.D.S. Tome 1. Les chaines antero-laterales”, 2004
16. Ph. Campignon: „Les Chaines Musculaires et Articulaires Methode G.D.S. Tome 2. Les chaines postero-laterales”, 2004
17. S. Adler, D. Beckers, M. Buck, PNF w praktyce - Ilustrowany Podręcznik, wydawnictwo: DB Publishing - Warszawa 2009, ISBN: 978-83-8822-015-9
18. Praktyczna Fizjoterapia & Rehabilitacja, 13 (styczeń 2011), wydawnictwo: Forum - Poznań, ISSN: 2081-187X, str. 4-16
19. Diagnosis and Treatment of the Spine: Nonoperative Orthopaedic Medicine and Manual Therapy by Dos Winkel and Andry Vleeming (2003)
20. Diagnosis and Treatment of the Lower Extremities: Nonoperative Orthopaedic Medicine and Manual Therapy (Nonoperative orthopaedic medicine & manual therapy) by Dos Winkel, Omer Matthijs and Valerie Phelps (1997)
21. Diagnosis and Treatment of the Upper Extremities: Nonoperative Orthopaedic Medicine and Manual Therapy (Nonoperative orthopaedic medicine & manual therapy) by Dos Winkel, Omer Matthijs and Valerie Phelps (1997)

Literatura uzupełniająca:

1. Quinton M. Concepts and guidelines for baby treatment. Clinicians View, Albuquerque. NM 2002
2. Matyja M i wsp., Zaburzenia kontroli miednicy w pozycji siedzącej I podczas siadania jako przejaw hipotonii posturalnej u dzieci w wieku przedszkolnym, Fizjoterapia Polska, Vol 4, Nr 4, 200
3. Hadders-Algra M, Brogren E, Forssberg H. Training affects the development of postural adjustments in sitting infants. J Physiol 1996;493:289-298.
4. Bly L. Motor skills acquisition in the first year. Arisona: Therapy Skills Bilders; 1994

Punkty ECTS (1 pkt – 25-30 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	150
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń częściowych	30
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Razem = 240 godz. = 8 ECTS	

